

NAJČEŠĆA PITANJA IZ PODRUČJA POSEBNIH KATEGORIJA OTPADA U SUSTAVU FONDA

1.	U sustavu proširene odgovornosti proizvođača proizvoda za posebne kategorije otpada za koje se plaća naknada gospodarenja otpadom, kako će se određivati predmetna naknada od 01. siječnja 2023. godine?	U tijeku je izrada Uredbe o naknadi gospodarenja otpadom i povratnoj naknadi koja se donosi temeljem članka 56. stavka 4. i članka 104. stavka 10. Zakona o gospodarenju otpadom (NN 84/21), a koja će regulirati vrste proizvoda za koje se plaća naknada gospodarenja otpadom i način izračuna naknade gospodarenja otpadom, na osnovu koje će Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost odrediti iznos naknade u posebnom postupku. Do stupanja na snagu predmetne Uredbe vrijede odredbe Zakona o gospodarenju otpadom i trenutno važećih pravilnika.
2.	Kako će se naknada za gospodarenje otpadom u sustavu proširene odgovornosti proizvođača preračunavati u eure, kada ova valuta postane službena valuta RH od 1. siječnja 2023. godine?	Iznosi jediničnih naknada za gospodarenje posebnim kategorijama otpada od 1. siječnja 2023. godine utvrđivat će se (izračunavati) sukladno Odluci Vlade Republike Hrvatske o objavi uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (NN 85/2022), donesenoj temeljem Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (NN 57/22 i 88/22). Novčani iznosi koji se moraju platiti ili obračunati preračunavaju se uz primjenu fiksnog tečaja konverzije sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz članaka 4. i 5. Uredbe (EZ) br. 1103/97. od 17. lipnja 1997. o određenim odredbama koje se odnose na uvođenje eura
3.	Da li je lokalni/hrvatski OIB za strana društva uvjet za izvještavanje količina EEO/BA/AMB i plaćanje naknade za gospodarenje otpadom Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost?	Člankom 105. stavkom 4. Zakona o gospodarenju otpadom (NN 84/21) propisano je sljedeće: „Obveznik plaćanja naknade gospodarenja otpadom je proizvođač proizvoda, kad <u>stavi na tržište</u> proizvod one vrste za koju je propisana obveza plaćanja naknade gospodarenja otpadom.“. Sukladno navedenom, uvjet za predmetnu obvezu izvješćivanja i plaćanja propisane naknade gospodarenja u Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost je „stavljanje na tržište“, a ne posjedovanje „lokalnog/hrvatskog OIB-a“. Za strana društva koja nemaju OIB obveznik prijave i

		<p>plaćanja propisanih naknada za stavljanje na tržište u RH EE opreme, baterija i akumulatora te proizvoda u ambalaži je osoba (društvo/obrt/udruga i dr.) koja je pod vlastitim OIB-om u RH registrirana za neku djelatnost koju profesionalno obavlja i koja je kao proizvođač proizvoda prva u RH u svoju poslovnu evidenciju unijela/evidentirala EE opremu, baterije i akumulatore te proizvode u ambalaži koje je uvezla/unesla (za vlastite potrebe ili obavljanje trgovačke djelatnosti, u zamjenu za plaćanje ili besplatno), odnosno prva ih isporučila za distribuciju, potrošnju ili uporabu na tržištu u RH.</p> <p>Strana društva koja na području RH nemaju poslovno sjedište/prodajno mjesto/distribucijski centar i sl., a koja koristeći komunikaciju na daljinu (Internet, telefon, telefaks, katalog i slično) predmetne proizvode prodaju i distribuiraju izravno korisnicima (npr. putem pošte, kurirskih službi i sličnih dostavnih službi i dr.) bez da su isti proizvodi prethodno zaprimljeni i evidentirani u bilo kakvo prodajno mjesto na području RH, dužna su u pisanom obliku ovlastiti registriranu osobu u RH koja je kao ovlaštenu predstavnik odgovorna za ispunjavanje njihovih obveza prema Fondu.</p>
4.	<p>Plaća li se naknada gospodarenja otpadom za vozila koja su privremeno unesena u Republiku Hrvatsku na korištenje kroz određeni vremenski period?</p>	<p>Zakonom o gospodarenju otpadom (Narodne novine, broj 84/21) u članku 4. stavku 1. točki 67. navodi se da je proizvođač proizvoda pravna ili fizička osoba – obrtnik ili fizička osoba koja razvija, proizvodi, prerađuje, obrađuje, prodaje, unosi ili uvozi odnosno stavlja na tržište proizvode i/ili uređaje i/ili opremu. Detaljnije pojašnjenje proizvođača proizvoda (vozila) dato je u članku 13. stavku 1. točki 43. Pravilnika o gospodarenju posebnim kategorijama otpada u sustavu Fonda (Narodne novine, broj 124/23; Pravilnik).</p> <p>Člankom 40. stavkom 1. Pravilnika određeno je da proizvođač koji vozila i sastavne dijelove vozila iz Dodatka 23. Pravilnika stavlja na tržište uključujući i fizičku osobu – građanina, dužan je u okviru obveze proširene odgovornosti proizvođača propisane Zakonom i razmjerno količini vozila i sastavnih dijelova vozila koje je stavio na tržište ispuniti obvezu doprinosa u postizanju ciljeva iz članka 39. ovog Pravilnika uplatom naknade gospodarenja na račun Fonda koji time u ime proizvođača vozila</p>

		<p>osigurava provedbu djelatnosti gospodarenja otpadnim vozilima i ostalih poslova i aktivnosti sukladno članku 105. Zakona radi postizanja ciljeva propisanih Zakonom i ovim Pravilnikom.</p> <p>Slijedom navedenog, stavljanjem novih ili rabljenih vozila na tržište Republike Hrvatske podliježe se obvezi plaćanja naknade, a ako se ista ne stavljaju na tržište RH na gore opisani način nema obveze plaćanja naknade gospodarenja otpadnim vozilima.</p>
5.	<p>Koje pravne ili fizičke osobe-obrtnici se smatraju proizvođačem, u smislu stavljanja guma na tržište RH, te kako se određuju obveznici prijave podataka?</p>	<p>Zakonom o gospodarenju otpadom (Narodne novine, broj 84/21) u članku 4. stavku 1. točki 67. navodi se da je proizvođač proizvoda pravna ili fizička osoba – obrtnik ili fizička osoba koja razvija, proizvodi, prerađuje, obrađuje, prodaje, unosi ili uvozi odnosno stavlja na tržište proizvode i/ili uređaje i/ili opremu. Detaljnije pojašnjenje proizvođača proizvoda (guma) dato je u članku 13. stavku 1. točki 43. Pravilnika.</p> <p>Sukladno članku 84. stavku 6. Pravilnika proizvođač guma li njegov ovlaštenu predstavnik obavezan je u svojim evidencijama voditi podatke o gumama, mjestu i državi nabave ili otpreme guma, količini guma koje je kao zaseban proizvod ili kao sastavni dio drugog proizvoda stavio na tržište, iznio, izveo i povukao s tržišta na području RH te o količini guma koje su u provozu, te prema stavku 7. istoga članka dostavljati navedene podatke u Registar proizvođača s proširenom odgovornošću (Registar) jednom mjesečno, do 20. u mjesecu za prethodni mjesec.</p> <p>Sadržaj prijave te način dostave podataka iz u Registar određuje Fond uputom i objavljuje na svojim mrežnim stranicama.</p>
6.	<p>Ima li Obveznik plaćanja naknade gospodarenja otpadom za EE opremu pravo na povrat dijela uplaćene naknade za EE opremu koju izveze ili iznese iz Republike Hrvatske?</p>	<p>Obveznik plaćanja naknade gospodarenja otpadom koji izveze ili iznese određenu količinu EE opreme iz Republike Hrvatske ima pravo na povrat dijela uplaćene naknade za izvezenu odnosno iznesenu EE opremu.</p> <p>Sukladno navedenom, ostvarenje prava na povrat dijela uplaćene naknade za izvezenu odnosno iznesenu EE opremu Obveznik može ostvariti podnošenjem zahtjeva putem elektroničke pošte naknade@fzoeu.hr ili na adresu Fonda za zaštitu okoliša i</p>

		energetsku učinkovitost, Radnička 80, Zagreb u roku od trideset dana od datuma izvoza odnosno iznosa EE opreme.
7.	Da li se obveza informiranja krajnjeg korisnika, prodavatelja i javnosti o gospodarenju otpadom smatra ispunjenom na način da se na naljepnici, koja se nalazi na EE opremi, stavi web link ili QR kod koji upućuju na web stranicu na kojoj se nalaze sve navedene upute sukladno članku 23. stavku 1. Pravilnika.	<p>Člankom 23. stavkom 1. Pravilnika propisano je da je proizvođač i/ili prodavatelj EE opreme obavezan uz isporučenu EE opremu krajnjim korisnicima priložiti pisanu uputu o:</p> <ul style="list-style-type: none"> – razlozima, važnosti i obvezi odvojenog sakupljanja EE otpada te zabrani i razlozima zabrane odlaganja EE otpada kao nerazvrstanog komunalnog otpada, – tome u kojoj je mjeri isporučenu EE opremu moguće ponovo koristiti i reciklirati, – mjestima i sustavima povrata i prikupljanja EE otpada koji su im na raspolaganju, bez obzira na osobe koje su ih uspostavile, – važnosti uloge i doprinosa krajnjih korisnika u gospodarenju EE otpadom te mogućim načinima ponovne uporabe, recikliranja i drugih oblika uporabe EE otpada, – mogućim utjecajima EE otpada na okoliš, zdravlje i sigurnost ljudi kao rezultat prisutnosti opasnih tvari u EE opremi, – značenju oznake iz Dodatka 6. Pravilnika. <p>Slijedom navedenog, uputa iz članka 23. stavka 1. Pravilnika mora biti u pisanom obliku. Kako riječ „pisano“ ima značenje „onaj koji je zabilježen pomoću slova“ to znači da uputa mora biti zabilježena pomoću slova. S tim u svezi link odnosno tehnička veza ili QR kod ne predstavljaju ispunjenje uvjeta iz predmetne odredbe Pravilnika.</p>
8.	Smatraju li se nepokretne dizalice za automobile / vjetroagregati velikim nepokretnim postrojenjem?	<p>Prema članku 7. stavku 4. točki 6. Pravilnika, odredbe Pravilnika, uključujući i odredbe vezane uz obvezu plaćanja naknade gospodarenja EE otpadom ne primjenjuju se, između ostalog na velika nepokretna postrojenja, isključujući opremu koja nije posebno dizajnirana i instalirana kao dio tih postrojenja.</p> <p>Člankom 13. stavkom 1. točkom 59. Pravilnika propisano je da je <i>veliko nepokretno postrojenje</i> veliki skup različitih vrsta aparata i, prema potrebi, drugih uređaja koje sklapaju, montiraju i demontiraju ovlaštene osobe, koji su namijenjeni za stalnu uporabu kao dio zgrade ili konstrukcije na unaprijed određenom i za to namijenjenom mjestu te koji mogu biti zamijenjeni samo jednakom posebno konstruiranom opremom.</p>

		<p>Slijedom navedenog nepokretne dizalice za automobile/vjetroagregati kao i sva ostala postrojenja smatraju se „velikom nepokretnim postrojenjem“ samo ukoliko kumulativno ispunjavaju sve gore spomenute zahtjeve. Ako navedeni zahtjevi nisu ispunjeni onda navedena oprema podliježe obvezi plaćanja naknade gospodarenja EE otpadom.</p>
9.	<p>Podliježe li pravna osoba plaćanju naknade gospodarenja otpadom ako uvozi iz trećih zemalja/unosi iz EU opremu za izgradnju solarnih elektrana (solarni paneli, inverteri, konstrukcija)?</p>	<p>Temeljem odredbi Pravilnika osoba koja na područje Republike Hrvatske stavlja električne i elektroničke uređaje i opremu (proizvođač) obvezna je u svrhu pokrivanja troškova odvojenog sakupljanja i obrade električnog i elektroničkog otpada plaćati naknadu gospodarenja EE otpadom u Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (u daljnjem tekstu: Fond).</p> <p>Člankom 13. stavkom 1. točkom 6. Pravilnika definirano je da EE oprema predstavlja sve proizvode i njihove sastavne dijelove koji su za svoje primarno i pravilno djelovanje ovisni o električnoj energiji ili elektromagnetskim poljima kao primarnom izvoru energije kao i proizvode za proizvodnju, prijenos i mjerenje struje ili jakosti elektromagnetskog polja, a koji se mogu svrstati u popis vrsta proizvoda iz Dodatka 2. i Dodatka 4. ovog Pravilnika ili su im po svojoj svrsi i namjeni slični i koji su namijenjeni za korištenje pri naponu koji ne prelazi 1.000 V za izmjeničnu i 1.500 V za istosmjernu struju.</p> <p>Sukladno članku 20. stavku 1. Pravilnika, proizvođač koji EE opremu stavlja na tržište dužan je u okviru obveze proširene odgovornosti proizvođača propisane Zakonom i razmjerno količini EE opreme koju je stavio na tržište ispuniti obvezu doprinosa u postizanju ciljeva iz članka 19. ovog Pravilnika uplatom naknade gospodarenja na račun Fonda koji time u ime proizvođača EE opreme osigurava provedbu djelatnosti gospodarenja EE otpadom i ostalih poslova i aktivnosti sukladno članku 105. Zakona radi postizanja ciljeva propisanih Zakonom i Pravilnikom.</p> <p>Za dodatne informacije vezano uz registraciju, način prijave podataka te plaćanje naknade, može se putem elektroničke pošte, obratiti na adrese: obveznici@fzoeu.hr i</p>

		<p>naknade@fzoeu.hr izravno Fondu, a detaljnije informacije dostupne su na sljedećoj poveznici.</p>
10.	<p>Podliježe li pravna osoba plaćanju naknade gospodarenja EE otpadom, ako unosi/uvozi EE opremu, odnosno opremu za izgradnju solarnih elektrana (solarni paneli, inverteri) koje koristi za potrebe vlastitog poslovanja (montiranje solarnih elektrana), a ne za daljnju prodaju?</p>	<p>Fotonaponske ploče navedene su u DODATAKU 2. Pravilnika, kao i Velika oprema“, odnosno „Mala oprema“ ukoliko se radi o uređajima s ugrađenim fotonaponskim pločama u DODATKU 4. Pravilnika, što znači da podliježu obvezi prijave i plaćanja naknade gospodarenja EE otpadom u Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.</p> <p>Glede izuzeća od spomenute obveze napominjemo da se prema članku 7. stavku 4. točki 6. Pravilnika, odredbe Pravilnika, uključujući i odredbe vezane uz obvezu plaćanja naknade gospodarenja EE otpadom ne primjenjuju, između ostalog na velika nepokretna postrojenja, isključujući opremu koja nije posebno dizajnirana i instalirana kao dio tih postrojenja.</p> <p>Člankom 13. stavkom 1. točkom 59. Pravilnika propisano je da je <i>veliko nepokretno postrojenje</i> veliki skup različitih vrsta aparata i, prema potrebi, drugih uređaja koje sklapaju, montiraju i demontiraju ovlaštene osobe, koji su namijenjeni za stalnu uporabu kao dio zgrade ili konstrukcije na unaprijed određenom i za to namijenjenom mjestu te koji mogu biti zamijenjeni samo jednakom posebno konstruiranom opremom.</p> <p>Da bi se fotonaponske (solarne) elektrane smatrale „velikim nepokretnim postrojenjem“ moraju kumulativno ispunjavati sve navedene zahtjeve.</p> <p>Slijedom navedenog, predmetne fotonaponske ploče za ugradnju u solarne elektrane ne podliježu pod odredbe navedenog Pravilnika samo u slučaju da su iste posebno i isključivo dizajnirane i proizvedene za stalnu uporabu u samo jednoj određenoj solarnoj elektrani koja mora udovoljavati definiciji „veliko nepokretno postrojenje“, da takve fotonaponske ploče mogu biti zamijenjene samo jednako posebno dizajniranim i proizvedenim fotonaponskim pločama samo za tu elektranu te da takve fotonaponske ploče sklapaju, montiraju i demontiraju isključivo ovlaštene osobe.</p>

11.	Plaća li se naknada za cijelu EE opremu ili samo za „elektro“ dio koji je sastavni dio te opreme npr. za električnu dizalicu u kojoj je masa motora 10 kg, a ostalo je željezo, plaća li se samo za 10 kg mase motora?	Naknada gospodarenja EE otpadom plaća se prema (neto) masi cijelog uređaja koji predstavlja EE opremu (za električnu dizalicu - obzirom da elektromotor i stupovi dizalice predstavljaju sastavne dijelove električne dizalice koja predstavlja EE opremu naknada se plaća za masu cijele dizalice).
-----	--	--

Zagreb, 10.11.2023.